

PERSBERICHT

In gesprek

Een onderzoek naar ervaringen van ouders met de Amersfoortse jeugdbeschermingsketen

Ouders die met jeugdbescherming te maken krijgen, zijn vaak niet goed op de hoogte welk hulp- en zorgaanbod aanwezig is in Amersfoort. Ook weten ze niet wat ze van de verschillende professionals mogen verwachten. Dit blijkt uit een onderzoek van de rekenkamer. In de Amersfoortse jeugdbeschermingsketen is niet altijd duidelijk wanneer welke professional aan zet is en wie verantwoordelijk is. Dit wordt zo ervaren door ouders, maar ook door professionals. Daarnaast blijkt dat specifieke expertise om de juiste hulp te bieden bij de wijkteams soms ontbreekt.

Als er zorgen zijn om de veiligheid of ontwikkeling van een kind, krijgen gezinnen te maken met veel verschillende professionals en organisaties. De jeugdbeschermingsketen in Nederland is niet alleen complex, maar hapert ook. De Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde uitvoeringsinstellingen (in Amersfoort is dit met name SAVE) en jeugdhulporganisaties kampen met wachtlijsten, personeelstekorten en personeelwisselingen. Daarnaast is er onvoldoende capaciteit voor specialistische zorg. Hierdoor krijgen gezinnen niet altijd tijdig de zorg die nodig is om de veiligheid en ontwikkeling van de kinderen te beschermen. Deze structurele problemen zijn niet op gemeentelijk niveau op te lossen. Wel heeft de gemeente enige invloed op de inkoop, de kwaliteit en de expertise van jeugdhulpaanbieders. De rekenkamer ging in gesprek met ouders, enkele jeugdigen en professionals en heeft onderzocht hoe de jeugdbeschermingsketen in Amersfoort functioneert.

Rollen en verantwoordelijkheden niet altijd duidelijk

Uit het onderzoek blijkt dat in een jeugdbeschermingstraject niet altijd duidelijk is welke professional verantwoordelijk is en aan zet is. De rekenkamer ziet dat een '1 gezin 1 plan-overleg' helpt om onduidelijkheid weg te nemen, dus een gesprek met alle betrokkenen en het gezin voorafgaand aan een traject. Dit gebeurt nog niet altijd. Op papier zijn afspraken gemaakt tussen de ketenpartners, maar in de praktijk blijken de rollen en verantwoordelijkheden soms onduidelijk. Dit betekent dat ouders niet weten wat ze kunnen verwachten en dat een vast aanspreekpunt onvoldoende aanwezig is. Er wordt al gewerkt aan verbetering van deze punten. De rekenkamer beveelt de raad aan om zich te laten informeren hierover en om te kijken of de samenwerkingsafspraken met ketenpartners moeten worden aangepast.

Beschikbaarheid van deskundigheid en tijdige hulp niet gegarandeerd

De gemeente is verantwoordelijk voor kwalitatief goed en deskundig personeel in de sociale wijkteams. De wijkteams moeten voldoen aan de kwaliteitsstandaarden van de VNG. Uit het onderzoek blijkt dat de specifieke expertise of het tijdig inroepen van die expertise verschilt tussen wijkteams en ook persoonsafhankelijk is. Het gaat dan bijvoorbeeld om kennis op het gebied van licht verstandelijke beperking en autisme. Daarnaast concludeert de rekenkamer dat niet alle jongeren met een kinderschermingsmaatregel tijdig passende, gespecialiseerde jeugdhulp krijgen. Met de zogenaamde doorbraakmethode wordt hieraan gewerkt, maar dat lukt nog niet in alle gevallen.

Ervaringen van ouders

Onderdeel van het onderzoek was een groepsgesprek met een aantal ouders en instanties om samen de Amersfoortse knelpunten te bespreken en mogelijke oplossingsrichtingen daarvoor. Daaruit bleek dat ouders soms het gevoel hebben dat ze te weinig geïnformeerd worden over wat een kindbeschermingsmaatregel inhoudt. Ze zijn niet goed op de hoogte welk hulp- en zorgaanbod aanwezig is in Amersfoort en wat ze van de verschillende professionals mogen verwachten. Daarnaast hebben ouders behoefte aan iemand die hun perspectief kan verwoorden, die voor de rechten van ouders en kind opkomt en die hen kan ondersteunen bij knelpunten. De rekenkamer stelt vast dat de mogelijkheid om een onafhankelijk cliëntondersteuner in te schakelen, onvoldoende bekend lijkt.

Daarnaast zouden ouders die ervaring met jeugdbescherming hebben, ingezet kunnen worden bij verbetering van de jeugdbeschermingsketen. Zij hebben zicht op wat er mis gaat en hebben ook waardevolle inzichten voor verbetering.

Rapport en samenvatting

De rekenkamer heeft naast het onderzoeksrapport een samenvatting gemaakt van de onderzoeksuitkomsten. Deze documenten zijn te vinden op www.amersfoort.nl/rekenkamer.

Vervolg

De rekenkamer presenteert het onderzoek aan de gemeenteraad op 13 december 2022. In januari 2023 bespreekt de gemeenteraad het onderzoeksrapport en besluit daarna over de aanbevelingen.

Rekenkamer

Rekenkamer Amersfoort is een onafhankelijk orgaan met als taak het toetsen van het door de gemeente gevoerde bestuur. De rekenkamer voert onderzoeken uit en doet naar aanleiding daarvan aanbevelingen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad besluit over deze aanbevelingen.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Informatie: Martine van Engen, secretaris rekenkamer, 033-469 40 65, rekenkamer@amersfoort.nl, www.amersfoort.nl/rekenkamer